

[Formanden]

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Anders Poulsen (V):

Jeg vil gerne på vegne af venstre og det konservative folkeparti anbefale vort ændringsforslag til dette lovforslag. Vort ændringsforslag går på, at forhøjelsen af begynderafskrivningerne skal gøres permanent og ikke kun gælde i en så kortvarig periode, som ministeren foreslår. Ministeren foreslår alene en 1 års periode. Vi foreslår som sagt, at den afkortning af afskrivningstiden, der finder sted for disse bygninger, gøres permanent.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg kan ikke anbefale dette ændringsforslag. Dels går det ud over rammerne for den aftale, der er indgået med nogle partier om at gennemføre denne ordning inden for rammen på 1,2 mia kr., dels vil det give et provenutab på 260 mill. kr. over en kortere årække. Jeg må derfor afvise dette ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 41 stemte for, 83 imod.

Lovforslagets tekst

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af:

Forslag til lov om fremskyndet tilbagebetaling af visse afgifter.

(Lovforslag nr. L 14. Fremsat 9/10 80. Første behandling 14/10 80. Betænkning 5/11 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-7

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Forhøjelse af beløbsgrænser for fradrag ved afståelse af goodwill og landbrugsejendomme m. v.).

(Lovforslag nr. L 54. Fremsat 30/10 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Stavad (S):

Forslaget til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat, som ministeren for skatter og afgifter har fremsat, er et led i den aftale, der blev indgået mellem fire partier i maj måned i år. Lovforslaget indebærer en lempelse af den særlige indkomstskat på to områder.

[Stavad]

For det første en lempelse af beskatningen af fortjeneste ved afståelse af goodwill, således at det skattefrie fradrag hæves fra maksimalt at kunne udgøre 75.000 kr. til at kunne udgøre 175.000 kr. Samtidig indebærer forslaget, at fradragsprocenten efter en ejertid på 10 år og derover kommer op på 50 pct. mod i øjeblikket 35 pct. For at man overhovedet kan opnå et fradrag, skal ejertiden fortsat overstige 5 år, hvilket vi anser for rimeligt, da hensigten med forslaget er at lette beskatningen for de erhvervsdrivende, som afstår en mindre virksomhed efter mange års drift. Derved letter man generationsskiftet.

Det andet område, hvor der sker en lempelse i den særlige indkomstskat, drejer sig om fortjeneste ved salg af jordbrugsejendomme, når ejendommen er erhvervet før januar 1966, og når ejendomsværdien ved den 13. almindelige vurdering anvendes som anskaffelsessum. I disse tilfælde forhøjes det særlige fradrag på 60.000 kr. med yderligere 60.000 kr., således at det samlede fradrag i alt kommer op på 120.000 kr., hvortil kommer det normale fradrag på 40.000 kr., således at fradraget i alt for disse ejendomme vil udgøre 160.000 kr.

Forslagets sigte er at lette generationsskiftet i landbruget, men jeg vil gerne påpege, at der herudover også sker en tiltrængt lempelse, som især vil kunne mærkes af dem, der skal sælge et lille husmandsbrug, som prismæssigt ofte kan sammenlignes med et parcelhus.

Jeg vil gerne understrege, at socialdemokratiet ikke mener, at denne skat har fundet sin endelige form. Kapitalvindingsskatten har i sin nuværende skikkelse nogle skævheder, når man ser på forskellige ejendoms-kategorier, og skaber også visse problemer i forbindelse med generationsskiftet.

Det her foreliggende forslag afbøder i nogen grad disse skævheder, men vi håber i socialdemokratiet, at et flertal af partier vil være villigt til på et senere tidspunkt at tage hele problemstillingen op til vurdering med henblik på en lovgivning, der kan inddrage værdistigningen ud over den almindelige inflation på al jord og fast ejendom.

Jeg skal tilsige socialdemokratiets støtte til en hurtig og positiv behandling af det fremsatte lovforslag.

Ivar Hansen (V):

Jeg lagde selvfølgelig mærke til, at den socialdemokratiske ordfører sagde, at denne beskatning efter regeringspartiets opfattelse ikke havde fundet sin endelige form. Nej, det tror jeg i og for sig gerne, og jeg er såmænd heller ikke i tvivl om, at hvis socialdemokratiet kunne gennemføre sin agt på dette felt, så ville der blive tale om en væsentlig skærpelse af kapitalvindingsskatten.

Det er ret interessant at kigge tilbage, specielt måske hvad angår de senere år, på de ændringer, der er blevet gennemført af lov om særlig indkomstskat. Der er jo sat adskillige lapper på. Flere forbedringer og lempelser er vel også blevet gennemført, men de fundamentale skævheder og de fundamentale problemer for erhvervslivet, hvad angår denne beskatningsform, står klart tilbage og vil fortsat stå tilbage, selv efter at de lovændringer, der foreslås her, er gennemført.

Det er rigtigt, som det allerede er sagt, at der i det foreliggende forslag er tale om en lempelse af goodwillbeskatningen og om en forbedring af de såkaldte faste fradrag for så vidt angår ejendomme, der er erhvervet før 1966. Vi må sige, at der er tale om en lempelse, og det er i høj grad tiltrængt.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på et punkt, vi har med i det forslag til folketingsbeslutning om en dynamisk erhvervspolitik, som venstre har fremsat i Folketinget. Punkt 20 hedder: »Kapitalvindingsskatten ophæves«. Jeg vil gerne citere vore medfølgende bemærkninger:

»Kapitalvindingsskattens skadelige virkninger på virksomheders generations- og ejerskifter og dermed på produktion og beskæftigelse er almindeligt kendt. Når den for erhvervslivet skadelige kapitalvindingsskat ophæves, parcelhusene fortsat er fritaget for kapitalvindingsskat og frigørelsesafståelsesafgiften bevares ved ejendommens skift fra land- til byzone, så er der ikke længere nogen reel begrundelse for kapitalvindingsskatten.

Ud fra samfundsmæssige helhedsbetragtninger og skattemæssige forenklinger vil det derfor være en fordel, om denne beskatningsform helt ophæves.«

Det så vi gerne gennemført, men jeg går ud fra, at forligspartierne her har låst sig fast i forhold til hinanden, så der vel næppe er mulighed for en egentlig forhandling i Folketingets skatte- og afgiftsudvalg.

[Ivar Hansen]

Vi har naturligvis også lagt mærke til, at man fra centrum-demokraternes side på partiets landsmøde har givet udtryk for, at man ønsker en forhandling her i folketinget mellem de såkaldte firkløverpartier – hvis det begreb eksisterer endnu; det gør det vel ikke. Man ønsker en forhandling, som kunne lægge pres på regeringen for så vidt angår en lempelse af den faste beskatning, hvoraf man må sige at kapitalvindingsskatten er en del. Jeg ved ikke, hvad centrum-demokraterne forventer sig heraf. Men jeg spørger i anledning af den lempelse af kapitalvindingsskatten, som man tænker sig skal komme landbrugserhvervet til gode: hvorfor skal byerhvervene ikke have andel i denne lempelse? Problemet er jo fuldt så stort for en række byerhvervsjendomme. Det vil vi gerne tage op under udvalgsbehandlingen.

Jeg vil gerne sige, at forslaget her er alt for lidt. Den situation, der er i landbrugserhvervet nu, påkalder enhver lempelse af de faste omkostninger, som der overhovedet er mulighed for at gennemføre ad lovgivningsmæssig vej. Det forslag, vi har fremsat fra venstres side, indebærer en væsentlig lempelse af erhvervslivets omkostninger for så vidt angår kapitalvindingsskatten, mens man må sige, at det forslag, der her foreligger, i virkeligheden kun er endnu en lap, der sættes på denne lovgivning, selv om der naturligvis er små forbedringer heri.

Hagen Hagensen (KF):

Det er desværre efterhånden sjældent, vi kan stå på denne talerstol og anerkende noget, som skatteministeren kommer med. Det kan jeg gøre i dag, for det er en lempelse i loven om særlig indkomstskat, der her er foreslået, og vi siger ja til en hvilken som helst lempelse, der kan blive tale om.

Når dette er sagt, må det føjes til, at vort synspunkt om, at kapitalvindingsskatten bør ophæves, stadig væk står fast, og at vi ikke hurtigt nok kan nå frem dertil. Jeg tror faktisk, den er med til at ødelægge ganske meget, ikke blot i forbindelse med generationskifter, men også på anden måde.

Lovforslaget går ud på at gennemføre en lempelse af goodwillbeskatningen for byerhvervene. Man kan sige, at det er noget, der giver noget til disse, men langtfra nok, og går vi til landbrugsejendommene, forekom-

mer den foreslåede forhøjelse af det faste fradrag at være alt for lille. I øvrigt må det føjes til, at den kendsgerning, at det kun omfatter ejendomme, der er erhvervet før 1. januar 1966, i sig selv indebærer, at reglen langtfra er nok.

Hr. Stavad nævnte, at han håbede på, at der i dette ting ville være lydhørhed for, at man kunne nå frem til at inddrage al værdistigning, bortset fra den inflationsskabte, på fast ejendom fremover. Det skal siges ganske klart, at det får han aldrig os med til. Det er en simpel urimelighed, som vi aldeles ikke vil være med til. Det er et indgreb i den ejendomsret, som vi fastholder som noget ganske grundlæggende i det samfund, vi har med at gøre.

Jeg må føje til, at det lovforslag, vi nu skal behandle, langtfra løser problemerne. Loven har ikke fundet sin endelige form; det erkendes. Den bør nemlig ophæves. Forholdet er det, at man har lagt en lang række skatter ikke mindst på fast ejendom, og de er meget tyngende for tiden. Det gælder især for landbrugets vedkommende, men også andre erhvervsvirksomheder rammes deraf. Der er derfor god grund til i løbet af kort tid at komme til at se på, om ikke al jord, der tjener til produktion – og hvad gør næsten ikke det? Det er jo det meste af Danmarks jord, der gør det – kan blive fritaget for beskatning. Det har jo ikke været den linje, som den siddende regering har fulgt. Vi skal blot sige til den her i dag, at det er ikke nok, det, man gør her; der er meget, meget, der står tilbage. Vi vil være rede til at drøfte disse forhold, og der er også vedrørende selve lovforslaget en række enkeltheder – som jeg vil komme tilbage til under udvalgsarbejdet – hvor jeg synes, at reglerne ikke er klare nok eller ikke giver tilstrækkeligt af det, der er sigtet dermed.

Alt i alt må man sige, at dette desværre kun er en dråbe i havet. Det er før blevet sagt heroppefra i dag, at det var en lap. Det er en lap på en lap. Det giver ikke nok. Men det er jo den måde, vi halter frem på, desværre.

Som sagt: vi vil være rede til at tage imod dette som begyndelsen til noget, vi håber på kan blive en virkelig lempelse for erhvervslivet. Der er virkelig behov derfor.

Glistrup (FP):

[Glistrup]

Majforliget mellem centrum-demokraterne, de radikale, kristeligt folkeparti og socialdemokratiet havde som bekendt som det tal-mæssigt dominerende moment, at skatterne her i landet skulle forhøjes med 5,1 mia kr. Det var der i og for sig ikke noget mærkeligt i, for alle de foranstaltninger, der har ført Danmark længere og længere ud i sumpen, i afgrundens forgård, har jo som sin afgørende drivkraft haft nogle gevaldige skatteforhøjelser. Det nye forlig er på ganske tilsvarende måde som tidligere august- og septemberforlig og alt det andet bare noget, der går ud på at forværre Danmarks økonomiske stilling.

Mens man i huj og hast fik jaget disse 5,1 mia kr.s forhøjelse af skatterne igennem allerede før grundlovsdag, var det således, at den side, som man også havde med som lidt nips og vinduespynt, nemlig nogle skattelettelser på 1,2 mia kr., havde man jækle god tid til. Men nu nærmer altså den dag sig, hvor det løfte skal til at indfries, og så har regeringen altså opstillet en tabel over, hvordan man kan komme op på skattelettelser på 1,2 mia kr.

Her indgår det foreliggende lovforslag, idet man siger, at der kan komme skattelettelser på 90 mill. kr. som følge af de helt utilstrækkelige forslag, vi her behandler. Man kan vist ganske roligt sige, at der er enormt megen luft i det flødeskum, hvormed man forsøger at pynte på sine fordærveligheder, nemlig skatteforhøjelserne fra foråret. Der er ikke nogen som helst rimelig grund til at tro, at et forslag som dette virkelig kan tælle for 90 mill. kr. skattelettelser.

På den anden side er det i hvert tilfælde ganske givet, at det ikke er nogen skatteforhøjelse, ministeren ved denne lejlighed foreslår. Det er ganske givet, at der er en vis skattelettelser i det, om ikke nær i det omfang, som ministeren reklamerer med i bemærkningerne til lovforslaget, hvorved han altså får kvittance for 90 mill. kr. af majforligets skattelettelser.

Da forslaget trækker i den rigtige retning, vil det selvfølgelig – hvis man tænker sig, at vi ikke kan få yderligere forbedringer igennem under udvalgsarbejdet og anden behandling – få fremskridtspartiets tilslutning. For vi er som altid et parti, der, lige så snart der er et fremskridt – det være sig nok så lille, nok så magert – stemmer ja til det. Derfor vil vi til syvende og sidst også stemme ja

til det foreliggende forslag. Det er så ganske klart et fremskridt for Danmark i den nuværende situation at få reduceret kapitalvindingsskatten.

Selv hr. Ivar Hansen var nu på venstres vegne blevet tilhænger af, at vi skulle afskaffe kapitalvindingsskatten. Gid venstre dog havde kunnet tænke så hurtigt, at man allerede havde givet tilslutning til det i april måned 1975, hvor 4 partier, der sammen med venstre dannede et flertal i det pågældende folketing, opfordrede venstre til at gå med til en afvikling, en afskaffelse, af kapitalvindingsskatten. Men da havde venstre jo så travlt med at tækkes sine nye tjenestemandsvælgere, at man absolut skulle forøge kapitalvindingsskatten på fast ejendom fra 50 pct. til 75 pct. og derfor ikke ville være med til afviklingen af den.

Det eneste socialt forsvarlige over for vore arbejdsløse, over for vore syge og over for vore ældre er at få afviklet så meget som muligt af den kapitalvindingsskat, for det er den mest asociale indretning, vi har. Det er nemlig noget, der er med til at holde samfundskagen nede, ved at kapitalapparatet kommer til at fungere uhensigtsmæssigt, og dermed til at holde de sociale ydelser nede, til at få de gamle til at fryse, til at få de arbejdsløse til ikke at kunne komme i beskæftigelse. Hvis bare ministeren ville være gået 30 gange så langt, som han gør, i retning af at afvikle kapitalvindingsskat, så ville han have kunnet indskrive sit navn i Danmarks socialforbedrende historie, som ingen anden social ankechef nogen sinde har gjort det.

Man skal gå langt, langt videre, end ministeren gør her. Det er alt, alt for små småkrummer, som han her lægger på folketingets bord. Vi vil i udvalget se, om vi kan få bagt et ordentligt brød af disse alt for kummerlige ting, som ministeren har serveret for folketing på dette område.

Rahbæk Møller (SF):

Regeringen og dens støttepartier har i al deres visdom afsat 1,2 mia kr. til skattelettelser til erhvervslivet og 0,2 mia kr. til direkte erhvervsstøtte. Umiddelbart kan denne fordeling undre. Hvorfra stammer dog denne besynderlige tro på, at skatteministeriet er bedre egnet til at føre erhvervspolitik end de erhvervsrelevante ministerier? Enhver erfa-

[Rahbæk Møller]

ring viser det modsatte. Det er da også på forhånd givet, at de 0,2 mia kr., som industriministeriet har fået at disponere over, vil give en langt større virkning på beskæftigelse og betalingsbalance end de 1,2 mia kr., som skatteministeren har fået til opgave at dele ud med rund hånd.

Men alting kan jo gøres med mere eller mindre talent. Efterhånden som de forskellige skattelettelser udmøntes i konkret lovgivning, bliver éns undren større.

I dag er det altså bl.a. landbruget, der skal tilgodeses. Det er i høj grad et erhverv, der har hjælp behov. Eller rettere sagt: en væsentlig del af landbruget har hjælp behov, nemlig alle de, der inden for de senere år har investeret i en stor animalsk produktion. Det er de driftige landmænd, der er ude i tovene. Og så kommer regeringen og foreslår skattelettelser til dem, der er på vej ud af erhvervet. Der er typisk tale om landmænd, der inkasserer store kapitalgevinster på grund af de store værdistigninger i 1970'erne. De har bestemt ikke behov for skattelettelser. Deres eneste problem er, at det er svært at slippe af med landbrugsejendommene, fordi forholdene for de unge landmænd er så umulige. Også af den grund var det de unge landmænds problemer, man burde tage fat på. Ret beset er det en uforskammede over for de mennesker, der har investeret i en stor produktion og nu er tvunget i knæ på grund af forhold, de ikke selv er herre over. Samfundet har ikke haft råd til at hjælpe dem effektivt. Men man har råd til at smide penge ud til andre grupper, der ikke har hjælp behov.

I øvrigt skal jeg sige om kapitalvindingskatten, at det er en dårlig og mobilitetshæmmende skat. Den burde afløses af en anden form for værdistigningsafgift for de nye værdistigningers vedkommende. Men det kan vel ikke ske, før regeringen har frigjort sig fra det besynderlige flertal, den nu baserer sin politik på.

Om lempelsen af goodwillbeskatningen gælder det samme. Det hjælper ikke erhvervslivet, men det hjælper dem, der er på vej ud af erhvervslivet.

Nu er det begrænset, hvor stærkt man kan være bekendt at angribe skatteministeren. Han er jo bundet af forliget med de 3 små besynderlige partier. Men der burde dog være en grænse for, hvor ringe lovgivning en minister vil påtage sig at fremsætte.

Med disse bemærkninger skal jeg love absolut modvilje fra SFs side under sagens videre behandling.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal slet ikke prøve at bede SFs ordfører om at tænke sådan lidt logisk. Husker jeg rigtigt, så har SF 11 medlemmer, og det radikale venstre har 10 medlemmer i Folketinget. Det radikale venstre er altså efter SFs opfattelse et lille parti, mens jeg har fornemmelsen af, at SF efter udtalelserne heroppe har det ligesom musen, der sagde til elefanten:

»Mærk, hvor vi gungrer tilsammen, vi to!«

Måtte jeg ikke begynde med at sige tak til ministeren for, at ministeren foreslår ændringer af den særlige indkomstskat.

Hr. Ivar Hansen sagde heroppefra: Forslaget er alt for lidt. Tja. Jeg forsøgte at få venstre til – da venstre for et års tid siden sad i regering sammen med socialdemokratiet og havde udpeget skatteministeren – at forhøje bundfradraget, men det blev totalt afvist af venstre. Nu kommer man ganske kort tid efter, altså godt et års tid efter, og siger: Denne forhøjelse er alt for lidt. Dengang ville man ikke høre tale om det. Har man ikke på fornemmelsen hos venstre, at der kunne opstå en fornemmelse hos vælgerne af, at man siger ét som opposition og noget ganske andet som regeringsparti, at der ikke er megen sammenhæng i det, og at man ikke skal tage venstres ord alt for alvorligt, for så snart man kommer i regering, så gør man det modsatte af, hvad man siger som opposition?

Jeg vil gerne gøre opmærksom på i forbindelse af det, hr. Glistrup sagde, at den særlige indkomstskat, som gælder landbruget, jo er gennemført ved et forlig mellem venstre og socialdemokraterne. Vi kunne ikke stemme for det; vi sagde, det var et dårligt forlig. Det er det fortsat. Nu kommer der en rettelse, der tager nogle af de værste skavanker og skader for landbruget ud af loven. Det kunne vi ikke overtale venstre til, dengang det havde afgørelsen.

Jeg kan sige, at der ifølge lovforslaget sker en rimelig forhøjelse for landbrugets fradrag, når man har ejet landbrugsejendommen i en lang årrække, nemlig i en så lang årrække, at man skal helt tilbage til 13. alm. vurdering

Jeg er enig i den betragtning, der er fremsat, at dette kun er en lap oven på en lap.

[Bernhard Baunsgaard]

Loven virker dårligt, og det vil den fortsat gøre. Vi er ganske uenige i SFs ordførertale, for her taler man jo på den ene side om, at det er en dårlig skat, fordi den virker mobilitetshæmmende. Men når man så på den anden side gør det noget lettere at blive mobil inden for landbrugsområdet, går man imod det, idet man siger: det drejer sig kun om salgssituationer. Ja men salgssituationen er forudsætningen for mobilitet. Heller ikke dér er der særlig sammenhæng.

Jeg er glad for, at man i dette lovforslag også har medtaget byerhvervene. Byerhvervene trænger til denne lettelse, for i byerhvervene virker det også hindrende for en rimelig mobilitet.

Jeg havde gerne set, at vi havde gennemført det, som jeg gang på gang har foreslået både venstres og andre skatteministre, at vi sætter disse beløb i forhold til kroneforringelsen. Men når selv venstres minister ikke vil gå med til det, er der jo ingen større chance for, at vi får en socialdemokratisk minister til det, skønt denne socialdemokratiske skatteminister har vist meget mere forståelse for landbrugets betændte forhold, end venstres skatteminister gjorde i sin tid.

Bollmann (CD):

Jeg skal på CDs vegne bekræfte, at der også her er tale om en del af forliget om skattelettelse for erhvervslivet. Lovforslaget indeholder efter vores opfattelse lettelse på to meget vigtige områder. Det er selvfølgelig også nødvendigt at sige, at vi gerne havde set kapitalvindingsskatten helt afskaffet, men det, der foreligger her, er det, de fire partier foreløbig har kunnet blive enige om.

Jeg vil gerne sige til hr. Ivar Hansen, at det, vi gerne ville have, var en bred drøftelse af landbrugets problemer. Vi har, fra vi indgik i forliget i foråret, forsøgt at få venstre og de konservative draget med ind, og vi håber, at dette er et af de initiativer, der vil kunne lykkes.

Jeg skal ikke komme ind på detaljerne i forslaget, men kun sige, at vi selvfølgelig støtter det, også i dets nuværende udformning. Kan det lade sig gøre på den ene eller den anden måde at opnå enighed mellem forligspartierne og andre partier om at gå videre, skal vi fra CDs side hilse det meget velkommen.

Wilhelm (VS):

Det vil næppe overraske nogen, når jeg siger, at man ikke skal regne med VS' støtte til en sådan slækkelse af kapitalvindingsskatten. Jeg skal derudover kun sige, at jeg finder det betegnende for situationen, at det, man her vil gøre med landbrugsejendomme – en foræring på 60 mia kr. – overhovedet ikke hjælper de aktive landmænd, som har problemerne, overhovedet ikke hjælper unge landmænd, der skal til at bestille noget, men i virkeligheden kun er en hjælp til dem, der er ved at realisere gevinsterne. Det synes jeg er typisk for den måde, man laver såkaldt erhvervspolitik på mellem de fire partier for øjeblikket.

Arne Bjerregaard (KrF):

Modsat hr. Wilhelm må jeg sige, at det vel ikke kan undre nogen, at vi støtter forslaget. Vi har altid ønsket at fjerne kapitalvindingsskatten, og vi har også mange gange været med til forsøg herpå. Det kunne jo også være fristende for mig at gå ind i en længere debat med venstre i denne situation, men jeg skal dog afholde mig herfra, idet jeg tror, de historiske kendsgerninger efterhånden nok må sætte partiet på plads desangående.

På den anden side må jeg selvfølgelig indrømme, at det, vi gennemfører nu, ikke er den fuldstændige løsning, men det er dog bedre end intet. Dér må jeg igen henvise til de partier, der ønskede det helt afskaffet. Hvad fik disse partier gjort, dengang de havde mulighederne? Vi andre vi fik da gjort lidt; et lille skridt hen ad den rigtige vej har da også ret.

Flygaard (DR):

Om det foreliggende forslag kan man for det første sige, at det ud fra et synspunkt om en pristalsregulering af fradragsbeløbet kan forekomme meget rimeligt. For det andet, at hvis man skal vurdere forslaget ud fra et kreditor/debitor-synspunkt, forekommer det nok mindre rimeligt. Man kan anlægge den betragtning, at den, der f. eks. har købt fast ejendom med en forholdsvis beskeden udbetaling og derefter har taget en betydelig debitorgevinst hjem, yderligere får noget oveni, med den udformning, lovforslaget har fået.

[Flygaard]

For det tredje skulle man måske i et videre perspektiv se på spørgsmålet om en overgang fra en særlig indkomstbeskatning til en almindelig indkomstbeskatning for alle former for indkomst. Det forudsætter selvfølgelig også en noget anden indkomstbeskatning end den, man har i dag; bl. a. må en proportional beskatning indgå som et væsentligt element i en sådan skatteomlægning.

For det fjerde vil jeg gerne også som SFs ordfører sige, at en engangsafgift i mange tilfælde er en uhensigtsmæssig form for beskatning; en løbende afgift var langt at foretrække, og en løbende afgift på jord var langt at foretrække fremfor en afgift på bygninger.

Endelig vil jeg gerne for det femte og sidste gøre det synspunkt gældende, at det foreliggende lovforslag næppe synes at sigte så meget på fremtiden som på fortiden. Bemærkningen skal forstås således, at lovforslaget ikke forekommer retsforbundet i særlig høj grad at tage hensyn til de kommende erhvervsudøvere, men nok i højere grad at tage hensyn til de erhvervsudøvere, der står over for at skulle holde op og realisere.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det sidste, hr. Flygaard sagde, er vel i og for sig rigtigt, men en forudsætning for, at man kan få yngre og mere dynamiske kræfter ind i erhvervslivet, altså f. eks. i landbrugsbedrifter og i byerhvervsvirksomhederne, er, at de, der vil realisere, også rent faktisk realiserer.

Hr. Rahbæk Møller var i sin kommentar inde på, at den nuværende lov er mobilitets-hæmmende, og det mener jeg hr. Rahbæk Møller faktisk har megen ret i. Det forslag, der her foreligger til behandling, yder altså et beskedent bidrag til at skabe noget mere mobilitet med henblik på at få lidt mere dynamik i erhvervslivet.

Men i øvrigt har jeg ikke nogen kommentarer til det, der er fremført; det er jo de politiske synspunkter, som vi kender dem i denne sag. Det voldte tilsyneladende hr. Ivar Hansen og hr. Hagen Hagens en noget besvær at give tilslutning til lovforslaget. Man vil selvfølgelig gerne have noget mere og vil arbejde for det, men jeg forstod alligevel også bemærkningerne derhen, at man agter at stemme for lovforslaget, når det kommer til

tredje behandling. Derfor skal jeg takke for den brede tilslutning.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg vil lige gøre den bemærkning både til skatteministeren og til hr. Bernhard Baunsgaard, at det er rigtigt, at kapitalvindingsskatten er mobilitetshæmmende, og at den burde afløses af en værdistigningsafgift. Jeg troede i øvrigt, at vore tre partier var enige om det, og det er kun beklageligt, at regeringen har bundet sig på en sådan måde, at det ikke er muligt lige nu. Men i den konkrete situation er det ikke kapitalvindingsskatten, der sænker mobiliteten i landbruget. Det er tværtimod det, at det er komplet umuligt for unge landmænd at gå ind og få en bedrift til at svare sig. Det er det, der sænker mobiliteten. Det var det, der skulle gøres noget ved. Dette her kunne vi godt vente til en anden gang med.

Ivar Hansen (V):

Ministeren sagde, at det tilsyneladende var svært for mit parti at nå frem til at give tilslutning til forslaget. Nej, det er det i og for sig ikke, og jeg noterede også, at forslaget indebærer forbedringer, der selvfølgelig betyder, at når det til sin tid kommer til endelig afstemning ved tredje behandling, vil venstre, også uanset om det måtte være i uændret form, selvfølgelig stemme for disse forbedringer. Men ministeren gav mig jo i og for sig også ret i, at de fundamentale problemer fortsat er tilbage, også uanset de ændringer, som vi gennemfører nu.

Inspireret af hr. Bernhard Baunsgaard og for så vidt også af hr. Glistrup og hr. Arne Bjerregaard kan det da naturligvis være fristende at optage en diskussion om, hvad partierne har sagt i de senere år om kapitalvindingsskatten. Nu løser det jo nok ikke nogen problemer. Det ville det derimod gøre, hvis vi kunne enes om mere vidtgående ændringer nu, men når hr. Bernhard Baunsgaard siger, at venstres tidligere skatteminister ikke ville være med til et forslag af denne art, tror jeg, at hr. Bernhard Baunsgaard glemmer, at der jo trods alt i SV-regeringens tid blev gennemført en ændring af kapitalvindingsskat ved ekspropriationer, og jeg tror, at hr. Bernhard Baunsgaard også glemmer, at der jo netop i den regerings tid blev drøftet en fundamental omlægning af kapitalvindingsskat-

[Ivar Hansen]

ten, hvorfor man naturligvis ikke på det tidspunkt kunne gå ind i ændringer af kapitalvindingsskatten, som den virker nu.

Men nu er hr. Bernhard Baunsgaard jo i forlig med regeringen, og hvad betyder det? Det betyder selvfølgelig, at hvis venstre ved tredje behandling af denne sag stiller forslag om væsentlige forbedringer, vil hr. Bernhard Baunsgaard formentlig rejse sig op og stemme imod, i hvert fald hvis regeringen ikke tilslutter sig disse forbedringer, og det tror jeg ikke den gør.

Det bringer mig over til hr. Bollmann, som siger, at han da gerne ville have venstre og det konservative folkeparti draget ind i disse overvejelser. Jeg kan i hvert fald på venstres vegne sige, at det vil vi da meget gerne deltage i. Der er jo opstået en betydelig forværret situation for dansk landbrugs siden foråret, hvor dette lovforslag formentlig blev planlagt, så det skulle jo være muligt under udvalgsbehandlingen at få indføjet disse væsentlige forbedringer af kapitalvindingsskatten, som venstre gerne så gennemført, i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag, men jeg må ærligt sige: jeg har ikke den store tiltro til, at det vil være muligt at opnå det; men nu får vi jo se.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hr. Ivar Hansen gør opmærksom op, at venstre har arbejdet for en fundamental ændring i kapitalvindingsskatten, den særlige indkomstskat, mens venstre sad og styrede området og havde beslutningerne på området. Det er da korrekt, og hvis hr. Ivar Hansen også vil huske tilbage, ved han, at bl. a. jeg og andre hver 14. dag efterlyste, hvad det blev til med disse fundamentale ændringer i den særlige indkomstskat. De kom aldrig.

Hvad er det så for en måde at argumentere på, at man siger, at man ikke kan fremsætte ændringsforslag om en fundamental ændring i virkningen, når man som hr. Ivar Hansen lige har sagt: »Ja men vi gennemførte en ændring i virkningen af den«? Selvfølgelig kan man da gøre det; det er jo det, vi gør nu.

Jeg foreslog, dengang venstres skatteminister foretog ændringer i virkningen over for ekspropriation, at vi samtidig tog netop de folk med, som havde ejet ejendommen i så lang tid, at de måtte benytte 13. alm. vurde-

ring som udgangspunkt, således at de skulle have et bundfradrag på ca. 150.000 kr. Det kunne der slet ikke blive tale om, svarede venstres skatteminister. Nu opnår jeg 120.000 kr. Jeg kan forsikre venstre for, at jeg ikke agter at stemme for et forslag fra et parti, der ikke vedstår, hvad det siger som opposition, når det bliver regeringsparti. Den galej skal jeg ikke med på.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg synes, at vi skal holde op med betragtninger fra den ene og den anden gang i årenes løb om, hvem der har sagt hvad, men bare klart spørge skatte- og afgiftsministeren: vil man gå videre end det, man har foreslået her, er der noget at gøre under et udvalgsarbejde? Det vil vi meget gerne være med til for at søge at lempe den særlige indkomstskat så meget som overhovedet gør, især for landbruget, der virkelig har behov derfor, men også for de øvrige erhverv. Men hvis ministeren ikke vil det og holder fast ved noget, der er indgået som en aftale mellem de tre støttepartier og regeringen, hvad skal vi så med denne farce her i dag? Lad os dog bare komme videre.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må lige sige til hr. Ivar Hansen, at op-hævelse af beskatning af den særlige indkomstskat af ekspropriationer var jo provokeret af Surløkkesagen, og den måde, vi løste det problem på, tjener ingen til ære i dette ting, altså at den, der er så heldig at få eksproprieret sin ejendom, ikke skal betale en klink, mens alle andre skal betale noget, når de afhænder deres ejendom. Jeg synes ikke, det er en retfærdighedshandling, vi dér har øvet, og jeg synes ikke, man skal prale med, at man har været med til at gennemføre det; jeg er i hvert fald ikke særlig stolt af, at vi har været med til at gennemføre den slags.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt vi kan ændre det, vi nu har lavet forlig om. Derom kan jeg lige så godt sige, at det bliver ikke særlig meget, og vi mener heller ikke, at særlig indkomst volder specielle problemer i alt fald for landbruget i øjeblikket; det er ikke det, der trykker landbruget. Det, vi gerne ville have at venstre og f. eks. de konservative kunne være med til, var at hjælpe landbruget på anden måde. Det er nemlig det,

[Arne Bjerregaard]

det trænger til; det er ikke en yderligere lempelse af særlig indkomstskat.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Hagen Hagensen sagde i sit første indlæg, at dette her er en lap på en lap. Det, hr. Hagen Hagensen nu efterlyser, er tilsyneladende en yderligere lap på alle de øvrige lapper. Dertil er svaret klart nej, men jeg har aldrig lagt skjul på, hverken i den offentlige debat eller i debatter her i folketinget, at jeg gerne så en meget mere hensigtsmæssig beskatning af jord og fast ejendom end den, vi har i dag, men det kræver altså en optøning af nogle fronter, som tilsyneladende er låst fast; men en yderligere lap oven på alle de andre lapper tror jeg ikke er nogen særlig god idé.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Det var heller ikke en yderligere lap, hr. minister, det var bare en af de mange lapper, der skulle tages væk, så vi dog fik noget renere tøj at gå med.

Formanden:

Jeg ved ikke, om tøj bliver renere af, at man tager lapper af, men det skal jeg ikke blande mig i.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ejendomsskattefritagelse for offentlige ejendomme.

[Af Glistrup (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 30. Fremsat 14/10 80).

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det forslag, vi har til behandling, er jo en stort set uændret genfremsættelse af det forslag derom, vi behandlede så sent som i maj i år. Forslaget går ligesom sidste gang ud på, at al offentlig ejendom skal fritages for vurdering og dermed også for betaling af ejendomsskatter.

I min svartale i sidste samling sagde jeg, at jeg ikke finder grund til en sådan fritagelse for de offentligt ejede ejendomme, der anvendes erhvervsmæssigt, medens jeg for de øvrige ejendommers vedkommende ikke ville afvise, at der måske skulle være grund til at indføre nogle ændringer på området. Man må således undersøge, hvilke fordele og ulemper fritagelsen kunne medføre.

Som det fremgår af de oplysninger, jeg gav om dette spørgsmål i sidste folketingsamling, vil det dog nok ikke være hensigtsmæssigt at gennemføre en sådan ændring. På spørgsmålet om, hvorvidt der er administrativt besvær forbundet med ejendoms- og grundvurderingen af ejendomme, der ejes af det offentlige, har vurderingsmyndigheder svaret benægtende for så vidt angår hovedparten af disse ejendomme, men dertil kommer de problemer i form af formindskede indtægter, som en fritagelse for kommunale ejendomsskatter for visse offentligt ejede ejendomme vil medføre for mange kommuner. Det er næppe muligt at finde frem til en rimelig løsning, der på en hensigtsmæssig måde kan kompensere for dette provenutab. Jeg mener derfor, at det fremgik af de oplysninger, som jeg gav til udvalget i sidste samling, at det ikke vil være nogen god idé at gennemføre forslaget, og regeringen kan altså ikke medvirke til forslagens gennemførelse.

Egon Jensen (S):

Jeg kunne i og for sig henholde mig til, hvad skatte- og afgiftsministeren har sagt, men vil bare gøre nogle ganske få bemærkninger.

Der er tale om en genfremsættelse. Da vi behandlede forslaget sidste gang, i maj måned i år, afviste alle andre partier end fremskridtspartiet dette forslag, og det agter vi altså også at gøre denne gang. Hr. Glistrup